

Da(da) (a)casă la Casa Europei

Deși au trecut ani de când ambasadorii ai culturii românești și-au făcut simțită prezența în spațiul cultural francfon, interesul pe care francezii îl manifestă pentru operele lui Enescu, Tristan Tzara, Vasile Alecsandri a rămas la fel de intens. 28 martie 2019 a fost o zi importantă pentru o mică delegație (prin comparație cu imensitatea valorilor românești transportate) băcăuană care s-a deplasat la Paris pentru a readuce în atenția publicului francez crâmpie de cultură și civilizație românească. Evenimentul din capitala franceză, desfășurat la Maison de l'Europe de Paris, s-a subsumat celor din aria manifestărilor sub semnul Sezonului Cultural Franța-România 2019, inițiate prin proiectul Consiliului Județean Bacău „Dialogul francfon – vector de comunicare interculturală”, realizat în parteneriat cu departamentul Val d'Oise din Franța, în perioada martie-iulie 2019. În propunerea activităților, echipa de proiect a avut în vedere, în egală măsură, îndelungata tradiție a relațiilor româno-franceze și ampla dimensiune a colaborărilor în perioada contemporană, mai ales în activitatea de cercetare a unor universitari băcăuani.

Parteneriatul dintre Consiliul Județean Bacău și Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău prin Centrul de Informare Europe Direct Bacău a prilejuit momente de adevărată încântare participanților, atât români cât și francezi, când în deschidere a vorbit nimeni alta decât președinta Centrului *Maison de l'Europe de Paris*, dna Catherine Lalumiere (numele nu este simplă coincidență, ci veridică

descendență), care și-a exprimat admirația nu numai pentru personalitățile literare (Vasile Alecsandri și Tristan Tzara) și muzicale (George Enescu) cu al căror nume „a crescut”, ci și pentru cele contemporane.

Auditoriul, alcătuit și din reprezentanți ai Ambasadei României la Paris, ai Asociației *Amitié Roumaine-Saint Leu-la-Forêt* și ai Primăriei din Saint-Leu-la-Forêt, a ascultat cu viu interes atât informații referitoare la profilul cultural al județului Bacău, creionat în cadrul conferinței de dna ing. Luciana Pascu-Cârlan, reprezentanta Consiliului Județean Bacău, și de domnul prof. univ.

dr. Vasile Spiridon, de la Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău. Mesajul dlui președinte al Consiliului Județean Bacău, Sorin Brașoveanu, a adus în atenție valoarea patrimonială a reprezentanților vieții culturale băcăuane.

O surpriză deosebită a reprezentat-o prezența dnei profesoare Elena Bulai, universitară băcăuană care s-a adresat publicului în calitatea sa de editor și traducător al unei valoroase lucrări, cu multiple referințe la George Enescu (Maria Cantacuzino-Rosetti-Enescu – *Ombres et Lumières. Souvenirs d'une Princesse Moldave*).

A doua parte a evenimentului a fost dedicată tradiției bogate și cu vechime a francfoniei în județul Bacău și amplelor preocupări privind cunoașterea patrimoniului cultural francez. S-a subliniat faptul că bogăția literaturii franceze a devenit tot mai familiară românilor grație studiilor întreprinse de profesorii universitari băcăuani ale căror cărți sunt rodul unei îndelungate cercetări, în țară și în Franța, precum și al unor stagii de predare în universitățile din Lyon, Bordeaux, Poitiers, Limoges, Anger, Lille. În acest sens, au fost prezentați câțiva dintre profesorii din cadrul Uni-

versității „Vasile Alecsandri” din Bacău, precum: Vasile Spiridon, Elena Bulai, Adriana-Gertruda Romedea, Emilia Munteanu, Simina Mastacan, Veronica Grecu, Maricela Strungariu și Nicoleta Popa, promotori ai valorilor francofone în spațiul românesc și nu numai.

Expoziția „Le patrimoine culturel et le tourisme dans le département de Bacău – exposition de photos et matériel de promotion” și conferința „Les personnalités de Bacău d'hier et d'aujourd'hui de l'expression française dans la musique et la littérature”, la care și-a adus o contribuție semnificativă și echipa *Europe Direct* Bacău, prin intermediul conf. univ. dr. Luminița Drugă, a reprezentat un moment de evidențiere a valorilor definitorii pentru patrimoniul cultural al județului Bacău. Reprezentanții delegației băcăuane au fost plăcut surprinși de faptul că publicul le-a adresat întrebări referitoare la aspectele ale culturii și civilizației românești (ce este și ce înseamnă pentru noi „Miorița”, care sunt câteva dintre elementele definitorii ale Evului Mediu românesc, de ce a durat la noi această perioadă aproximativ 300 de ani), întrebări care au demonstrat nu numai o bună cunoaștere a culturii și civilizației noastre, ci și atașamentul unora dintre participanți, care vorbeau și simțeau românește.

Acordurile enesciene, creațiile literare dadaiste, valorile literaturii populare românești au fost, da...da (a)casă la Europa!

Luminița DRUGĂ

• urmare din pag. 24

Țările din inima Europei mențin atenția asupra îndeletnicirilor tradiționale cu specific local. La Bruxelles, există un muzeu al ciocolatei, unde se pot vedea munca și performanțele șocolatierilor; o casă a brutarilor, construită inițial din piatră în sec. al XIII-lea, refăcută în sec. al XVII-lea și împodobită cu statui alegorice; o casă a croitorilor, refăcută în stil baroc; o casă a pictorilor aparținând breslei respective, în stil gotic renascentist, cu aceeași vechime. La Bruges se află un muzeu al dantelei și în locuri strategice alese din oraș, am văzut femei vârstnice, croșetând ca în urmă cu peste 400 de ani. La Fabrica de Diamante „Coster” din Amsterdam, am asistat la o demonstrație de șlefuire și evaluare a diamantelor, iar la Fabrica de Ceramică din Delft am urmărit cum se creează renumitele vase decorate cu albastru. La o fermă din Volendam ni s-a arătat procesarea laptelui din care se fac brânzeturi olandeze. Pretutindeni, ești invitat să admiri, să probezi, să deguști și... să cumperi.

Similar, Bavaria valorifică potențialul tradiției în scop cultural și lucrativ. La Rothenburg ob der Taubert, o adevărată bijuterie medievală, s-a întors parcă mașina timpului. Supranumit „Orașul Crăciunului”, burgul se bucură permanent de vizitatori, care simt parfumul vechimii și atmosfera de sărbătoare

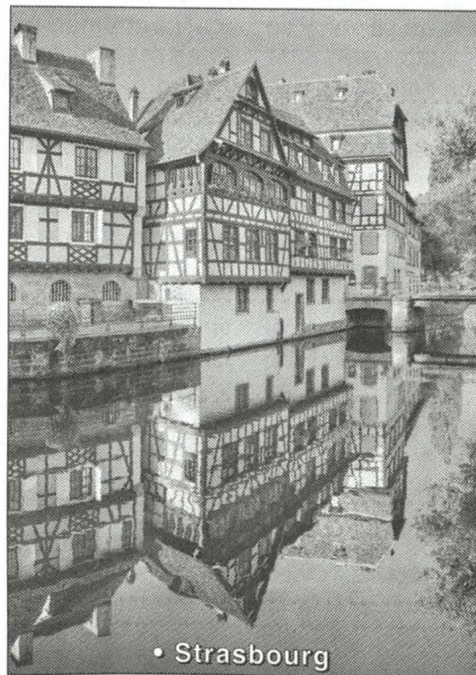
Cum arată tradiția în inima Europei unite?

creștină. Casele, toate cu specific bavarez, sunt pregătite în orice clipă pentru oaspeți, iar Muzeul German al Crăciunului, amenajat într-un asemenea spațiu și deschis permanent, oferă podoabe, jucării și dulciuri într-o varietate inimaginabilă. Pliantul care însoțește biletul de intrare te atenționează: „54 de ani de competență în serviciul Crăciunului german”.

La Donauvörth, am vizitat Muzeul Păpușilor KatheKruise, cu exponate confecționate manual de artista germană, începând din 1912. Am reflectat din nou la respectul acordat, sub orice formă, trecutului.

Punctul culminant al toamnei la München este Oktoberfest. Am aflat că evenimentul social datează din 1810, anul în care s-au căsătorit Ludovic și Tereza de Saxa. Populația, reunită atunci într-un parc de 60 de ha, și-a manifestat entuziasmul la nunta viitorilor monarhi. Drept mulțumire pentru această dovadă de prețuire, Ludovic a decis o sărbătoare anuală. Deși nu se știe dacă atunci s-a băut bere, e sigur că atunci a început Oktoberfest, Sărbătoarea Berii. Reprezentantul Primăriei din München

pronunță „S-a deschis!” după deschiderea primului butoi cu bere, în ultima sâmbătă de septembrie, la prânz. 16 zile locuitorii orașului și vizitatorii petrec, bucurându-se de viață.

• Strasbourg

La o braserie din centrul Münchenului se încerca, în septembrie, o avanspremieră, cu participarea a două echipe sportive: una își serba victoria, cealaltă plecarea din oraș, după înfrângere. Nemții și străinii, stimulați de bere, se manifestau zgomotos cu scandări, aplauze și cântece în limitele decenței. Privind chipurile noastre și frumoasele costume bavareze ale gazdelor care serveau, un european, plecat din Timișoara acum 30 de ani, ne-a spus că nimeni nu vorbește despre dăunătatea beției a berii, despre grosolăniile din Oktoberfest și pamfletele politice create la mesele gata să se prăbușească de greutatea halbelor. Ar contrasta prea mult cu efortul oamenilor pentru binele comun sau e un semn al declinului?

În inima Europei, cultura este accesibilă, căci vizitarea muzeelor și galeriilor, participarea la evenimente culturale mici sau de amploare, implicarea prin voluntariat în proiecte de anvergură, care să revigoreze tradițiile, țin de educația comunităților civilizate. Superficialitatea, improvizatia și kitsch-ul se exclud.

Cred că vitalitatea unei națiuni, sănătatea ei morală, robustețea psihică și inteligența emoțională se întrețin cu perseverență și responsabilitate. Sperând în păstrarea și revigorarea tradițiilor noastre, care ne fac unici în Europa, rămân optimistă.